

Bescherming bedrijfsgeheimen mkb en start-ups met nieuwe wet niet geborgd

Kleinere spelers riskeren veroordeling tot betaling volledige advocatenkosten van winnaar

ILLUSTRATIE: HEIN DE KORT VOOR HET FINANCIËLE DAGBLAD

Charlotte Vrendenburg

Afgelopen week stemde een meerderheid van de Tweede Kamer voor het wetsvoorstel bescherming bedrijfsgeheimen. Een amendement van VVD-Kamerlid Hayke Veldman dreigt echter zeer nadelig uit te pakken voor veelal kleine spelers. Bij behandeling van het wetsvoorstel moet de Eerste Kamer hierop alert zijn

Tot nu toe verloopt de bescherming van bedrijfsgeheimen via meer algemene normen. De nieuwe wet maakt het mogelijk op te treden tegen iedereen die een bedrijfsgeheim onrechtmatig verkrijgt of gebruikt. Ook kunnen producten die met gebruikmaking van bedrijfsgeheimen zijn gemaakt of verspreid straks in beslag worden genomen.

De bedoeling is dat vooral start-ups, het midden- en kleinbedrijf en de dienstensector van deze ruimere bescherming profiteren. Bedrijfsgeheimen zijn vooral voor deze partijen van belang, omdat geheimhouden veel eenvoudiger en goedkoper is dan octrooieren. De nieuwe wet moet op 9 juni in werking treden.

Een domper voor kleinere partijen is dat de Tweede Kamer een amendement van Veldman

heeft aangenomen dat een bedreiging vormt voor de beoogde laagdrempelige bescherming van bedrijfsgeheimen. Het voorstel is dat een 'redelijke en evenredige' proceskostenveroordeling gaat gelden in procedures over bedrijfsgeheimen. Dat zou gewenst zijn omdat anders degene die wint met hoge proceskosten blijft zitten. Een 'rechtvaardiger' proceskostenveroordeling moet daarom mogelijk zijn.

Een redelijke en evenredige proceskostenveroordeling klinkt in theorie rechtvaardig, maar daarmee wordt meestal bedoeld: volledige advocaatkosten. Aan toekenning daarvan kleven grote bezwaren.

In procedures over intellectueel-eigendomsrechten (IE-auteursrechten, merkrechten en octrooirechten) bestaat de volledige proceskostenveroordeling al ruim tien jaar. De mogelijkheid alle proceskosten te verhalen op inbreukmakers zou vooral voor het midden- en kleinbedrijf en start-ups de drempel in de toe-

VVD-amendement pakt nadelig uit voor kleine spelers als starters en mkb

gang tot de rechter moeten verlagen. Maar het tegendeel is waar. In civiele procedures is men namelijk nooit zeker van winst. In de praktijk blijkt de mogelijkheid van een volledige vergoeding zich dan ook al snel te vertalen in een risico van een volledige veroordeling in de kosten van de winnaar.

Grote bedrijven zullen zich misschien niet door de kostenrisico's laten weerhouden. Maar het mkb, start-ups en particulieren laten zich hier wel degelijk door afschrikken, zeker als de wederpartij een 'grote' is met een dure advocaat. Over de kosten van de eigen advocaat kunnen immers afspraken worden gemaakt, maar over die van de wederpartij niet.

Niet zelden wordt de volledige proceskostenveroordeling als pressiemiddel gebruikt tegen kleinere partijen, die liever met ongunstige schikkingsvoorwaarden akkoord gaan dan dat zij een hoge en onvoorspelbare proceskostenveroordeling riskeren.

In de praktijk heeft de rechterlijke macht geprobeerd de onevenwichtigheid te herstellen door indicietarieven vast te stellen, die worden gebruikt om de redelijkheid van de advocaatkosten te beoordelen. De tarieven gelden niet in procedures over octrooirechten, omdat daarin veel hogere kosten worden gemaakt.

In octrooizaken is de proceskostenveroordeling dus nog steeds volledig en onvoorspelbaar. Partijen die zich de kostbare registratie en handhaving van octrooien niet kunnen veroorloven, zijn aangewezen op de bescherming van hun technische knowhow als bedrijfsgeheim. Ook daarom moet die bescherming effectief en laagdrempelig zijn.

Anders dan IE-rechten geven bedrijfsgeheimen geen exclusieve rechten. De onrechtmatigheid van de verkregen geheime informatie is vaak moeilijk vast te stellen. Onafhankelijke ontdekking van dezelfde informatie of 'reverse engineering' is namelijk niet onrechtmatig. Bovendien zijn bij conflicten over bedrijfsgeheimen vaak start-ups en (ex-) werknemers van grote bedrijven betrokken.

Bij dit alles passen evenwichtige en proportionele, maar vooral ook voorspelbare handhavingsmaatregelen die recht doen aan de belangen van deze partijen. Volledige proceskostenveroordelingen zijn dat niet.

Charlotte Vrendenburg is universitair docent aan de Universiteit Leiden. Zij is op 1 februari 2018 gepromoveerd op haar proefschrift over Proceskostenveroordeling en toegang tot de rechter in IE-zaken.